

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dictamen Illustrissimi ac Reverendissimi P. Mag. Fr.
Gabrielis Adarzo de Santander, Episcopi Viglevanensis,
Ad Interrogata respondens Circa Exclusivam, quandoque
à Principibus interpositam, ne ...**

Adarzo, Gabriel

Francofurti, 1660

Exercet charitatem erga Ecclesiam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10517

*Exclusiva exercet -charitatem erga
Ecclesiam.*

74 **A**Liâ viâ suadetur Exclusivæ honestas : nam licitum & laudabile est pecunijs redimere injustam Ecclesiæ vexationem , casu quo Electores eligere voluissent indignum : ergo licitum & laudabile erit redimere eam Exclusivæ interpositione. Patet consequentia , nam majorem honestatem præferunt, si redemptio prece fiat , & non pretio ; Sed per Exclusivam fit prece, per pecunias verò fit pretio, ergo si hoc est honestum & laudabile , honestius & laudabilius erit illud. Antecedens autem probatur autoritate gravissimorum Doctorum : nam ita sentiunt Major in 4. dist. 25. q. 5. ad 2. Sotus l. 9. de just. q. 6. art. 1. ad 5 : Azor tom. 3 lib. 12. cap. 7. quæst. 3. Villalobos tom. 2. tr. 37. diffic. 23. Ledesma 2. p. tr. 12. post 17. conclusionem : Aragon 2. 2. quæst. 100. art. 6. P. Gabriel Vasquez Opusc. de scandalo , art. 8. dub. ultimo vers. ex hac doctrina. Petrus Hurtado 2. 2. disp. 173. sect. 17. §. 237. Castro Palao, tom 3 disp. 3. de Simonia, puncto 20. num. 8. Valencia tom. 3. disp. 6. quæst. 15 puncto 3. vers. quartò sequitur. Lessius lib. 2. de just. cap. 35. dub. 18. & 19 : Becanus de just. & jure cap. de Simon. quæst. 14. Basilus Poncede Leon de Matrim. lib. 5. cap. 18. num.

num. 42. Omitto Magistrum Petrum Merino, publicum & proprietarium moralis Cathedræ Salmanticae professorem : Mag. Casparum de Los Reyes, Primariæ Theologiæ Cathedræ moderatorem; Mag. Ferdinandum de Leon Cathedrarum Scoti, S. Thomæ, & Durandi Præceptorem, in manuscriptis de Simoniâ & iustitiâ, omnes Magistri mei, omnes Salmanticenses Doctores, omnes mei Instituti alumni : ex quibus omnibus multi loquuntur expressè, & in terminis de Electione summi Pontificis.

D. Thomas, 2.2. quæst. 100. art. 2. ad 5. chorum 75
 ducit, docens quòd sit licitum ei, qui habet jus ad Episcopatum, dare pretium, ut removeat impedimenta injustè cum retardantia, quod est redimere injustam vexationem. Et art. 4. ad 3. excusat Angelicus Præceptor à Simoniâ Iacob eminentem primogenituram ab Esau (cui ante legem sacerdotium annexum erat) & dicit S. Thomas id licitum fuisse, quia per illud pretium Iacob redemit suam injustam vexationem; nam cum ipse haberet jus ad primogenituram ex DEI voluntate, injustè vexabatur, quamdiu apud Esau detinebatur. Ergo secundum D. Thomã licitum est redimere injustam vexationem circa res spirituales, si adest in vexato jus ad illas.

H 3

Tunc

Tunc sic: sed Ecclesia secundum eundem S. Doctore
2. 2. quest. 185 artic. 3. in corpore, habet jus, ut Electores
 non provideant ei de indigno, sed de meliori, atten-
 tis circumstantijs præsentis necessitatis Ecclesiæ.
 Ergo si Electores vellent eligere indignum, injustè
 vexarent Ecclesiam; Ergo licitum esset secundum
 D. Thomam pretio redimere hanc injustam vexa-
 tionem: quod erat nostrum Antecedens supra
 positum.

76 Cajetanus etiam stat expressè pro hac sententia,
 agens in terminis de electione Summi Pontificis,
tom. 2 opus. tr. 9. quest. 3. vers. quoad tertium, ubi postquam
 negaverat redemptionem injustæ vexationis pro-
 priæ habere posse locum ante electionem; quia
 ante electionem nullus habet jus ut eligatur ad
 dignitatem: admittit tamen, quod Redemptio
 vexationis Ecclesiæ (casu quo Electores vellent
 indignum eligere) habeat locum ante electionem:
 quia, inquit, Ecclesia habet jus, ut Electores
 ei de bono, & digno Pastore provideant: ex quo
 infert (notentur verba Cardinalis, scientiâ & pur-
 purâ Eminentissimi) *Excellentiſſimæ charitatis eſſet opus,*
ſi volentibus Electoribus Caput pernicioſum eligere, pecuniam
quæ eis daret, ne tam immane ſacrilegium committerent. Sicut
volentibus materiale templum ſpoliare, laudabiliter daretur
 pecu-

pecunia, ne hoc faciant: tantò enim magis in casu nostro licitam & laudabile est, pecuniam dare & promittere, quantò vita ovium Christi omnibus rebus temporalibus præponenda est: cum pro illis Dominus animam suam posuerit, cæterisque præponendam mandaverit, non solùm exteriorem substantiam, sed vitam, cum oportuerit; Hæc Cajetanus.

Denique P. Franciscus Suarez tomo 1. de Religi- 77
one, lib. 4. cap. 50. numero 35. agens de electione summi Pontificis, multa dicit omninò ponderanda ob meritum tanti Doctoris. Conveniunt omnes (ait) non esse simoniam dare pecuniam Electori, ut non eligat indignum: quæ tunc non datur pecunia pro aliqua re spirituali; nec pro usu spiritualis potestatis: nec pro usu simpliciter: sed datur pro non-usu, seu potius pro non-abusu spiritualis potestatis. Hæc ille. Ex quibus infero: Ergo cum Exclusiva non respiciat usum spiritualis potestatis, sed solùm non usum illius, circa personam indignam, sequitur quòd Exclusiva non ingrediatur electionem, sed sit aliquid omninò eam antecedens: hoc notavi pro supra dictis, numero 64.

Redeat iterùm P. Suarez. Item (inquit) per talem 78
largitionem non emittitur Pontificatus; nec per se liquendo, paratur via ad illum obtinendum (Ecce iterùm, quòd Exclusiva non intrat terminos electionis, immò nec paratur via ad Pontificatum: quòd ego intelligo de præparatione
posi-

positiva; non de negativa juxta dicta supra numero 64) sed relinquitur Elector in eadem libertate, quam juxta divinam legem, & justitiam habere debet (nota, ergo si post Exclufivam de indigno manet libera electio, & elector quoad electionem sequitur, sequitur quod Exclufiva non ingrediatur electionem, nec libertatis ejusdem jura lædat) Ecclesia autem [prosequitur] habet jus, non solum, ut non eligatur indignus: sed etiam ut non eligatur minus dignus. Ergo in quocunque istorum vexationem patiatur, licitum est unicuique redimere jus Ecclesie, & commune ejus bonum procurare, auferendo impedimenta. Hæc P. Suarez.

Ergo si juxta doctrinam P. Suarez licitum est cuilibet de Ecclesiâ, redimere vexationem ejus, dando pretium Electoribus, ne eligant indignum; potiori jure licitum erit Principi (qui est de nobilioribus membris Ecclesie) agere de redemptione vexationis ejusdem, non dando pretium, sed fundendo preces, & repræsentando sacris & Eminentissimis Electoribus indignitatem alicujus determinatæ Personæ.

79 Prosequitur P. Suarez num. 38. Per illam pecuniam non determinatur voluntas eligentis magis, quam secundum rectam rationem determinari debet: sed tantum à malo removetur, & inducitur ad bonum; non emendo ab illa suffragium, sed

sed removendo prævum affectum ejus, ut libera maneat ad justam electionem: Hæc Suarez: qui semper fatetur redemptionem vexationis totam consistere ante Electionem; & cum Exclusiva sit redemptio vexationis Ecclesiæ, sequitur quòd omninò extranea sit Electioni. Semper pondero hoc, quia quoties de Exclusiva differentes audivi, in hoc solo puncto impingebant, quasi alio pede non claudicaret.

Sed ut magis commendabilis appareat Princeps, qui Exclusivam repræsèntat: audiamus iterùm P. Suarez ponderantem commoda & utilitates, quæ in beneficium Ecclesiæ resultant, ex impedimento apposito, ne indignus inthronizetur. *Dubitari tamen non potest (inquit Author numero 42) quis de electione ad summum Pontificatum sit specialis ratio quàm in alijs electionibus ecclesiasticis: tum propter supremam illius dignitatis potestatem, quæ eminentiam magnam charitatis & prudentiæ, & magnam animi moderationem requirit, ut dignè & utiliter administretur; tum propter necessitatem totius Ecclesiæ universalis, quæ longè major est: tum etiam, quia error semel commissus in illa electione circa personam electi, emendari non potest (pondera hoc, ut gratias agas Principi indignum excludenti) quia Pontifex semel electus non habet superiorem in terris: in alijs veò electionibus, si errores graves committantur, possunt per superiores Prelatos, vel per ipsum Pontificem emendari. Et hinc fit, ut*

ista electio non possit semper arbtari ad generales terminos juris communis; sed ad eos tantum, qui circa illam specialiter à Pontificibus sunt ordinati: & in alijs regulanda sit, secundum rectam rationem, & divinam legem: ita ut omnia, quæ intrinsecè mala sunt (ut electio de indigno) vitentur: & in reliquis, quæ specialiter prohibita non sunt (quis Pontificum Exclufivam prohibuit, etiam si non rarò interponatur?) ea liceant, quæ ad dignam, & puram electionem faciendam, & ad melius Ecclesiæ providendum, conducant. Hactenus P. Franciscus Suarez: Tunc sic. Sed Exclufiva conducit ad dignam, & puram electionem faciendam, & ad melius Ecclesiæ universali providendum, ut probavi, & latius Sectione sequenti apparebit.
 Ergo licita dicenda est &
 laudabilis.

SECTIO